

Agile-менеджмент у складних умовах: виклики та стратегії при дистанційній роботі під час війни в Україні

Віталій Борщов

здобувач освітньої програми

(Agile-технології розробки програмного забезпечення),

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: BorshchovVO@krok.edu.ua

Науковий керівник:

Ольга Орлова-Курилова

д.е.н, доцент, професор кафедри інформаційного менеджменту,

математики та статистики,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: OrlovaKOV@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0001-8382-8070

Зростання актуальності застосування гнучкої Agile-методології управління в умовах нестабільності та стресу під час широкомасштабної війни в Україні пов'язана з необхідністю ефективного керування організаціями та командами, які змушені працювати на відстані через воєнні дії та загрозу безпеці. Гнучкі методології управління, такі як Agile, стають ключовим інструментом для забезпечення спроможності організацій адаптуватися до змін в умовах військового стану та забезпечити ефективне функціонування команд у віддаленому режимі роботи завдяки гнучкості, що є одним з головних принципів цієї методології.

Ніколи ще в сучасній історії на території Європи не доводилось підтримувати функціонування та проводити керування компаніями в умовах повномасштабної війни, з повноцінною загрозою ракетних ударів у будь-яку мить. Умови дистанційної роботи під час війни створюють унікальні виклики для керівництва, такі як нестабільність, стрес, обмеженість ресурсів, складність комунікації та управління віддаленими командами. Agile-методології дозволяють ефективно відповідати на ці виклики, забезпечуючи гнучкість, прозорість та швидкість в управлінні проектами і завданнями під час суцільної нестабільності та потреб швидкого реагування на непередбачені виклики.

Таким чином, саме гнучка методологія управління Agile, стає ключовим інструментом для забезпечення спроможності організацій адаптуватися до змін в умовах війни та забезпечення ефективного функціонування команд на віддаленому режимі роботи. Гнучкість методу Agile, що передбачає ітеративний підхід, постійний зворотний зв'язок та готовність до змін, є основною перевагою над традиційними, більш статичними методами управління, що дозволяє ефективно реагувати на непередбачені обставини та швидко адаптуватися до змін в умовах війни [1].

Умови війни та дистанційної роботи створюють унікальні виклики для управління проектами та командами. Ці виклики вимагають особливих стратегій та підходів для успішного впровадження Agile-методології, які можуть допомогти організаціям адаптуватися до змін та забезпечити ефективну роботу

в умовах нестабільності та стресу.

Специфічні виклики впровадження Agile в умовах війни та дистанційної роботи можна описати як:

- нестабільність умов, постійна зміна ситуації на передовій та загроза безпеці можуть впливати на планування та виконання проєктів;
- обмеженість ресурсів, обмеженість доступу до фізичних та людських ресурсів може ускладнювати роботу команди;
- умови війни передбачають можливість призову співробітників до лав Збройних Сил України у будь-який момент, що може призвести до плинності кадрів у команди та неможливості планування та як наслідок невиконання проєкту;
- складність комунікації, а саме непередбачувані воєнні обставини та дистанційність створюють перешкоди при комунікаціях між учасниками проєкту при офлайн спілкуванні, або унеможлиблює його;
- управління віддаленою командою, віддаленість членів команди може призвести до складнощів у співпраці та координації робіт;
- вплив на психологічний стан співробітників, дистанційна робота під час війни викликає напругу та відволікання на події, що відбуваються навкруги, що призводить до стресу та виснаження у співробітників, що вимагає розуміння, уваги з боку керівництва для підтримки їхнього психологічного стану;
- різні робочі графіки обумовлені неможливістю працювати під час повітряних тривог та загроз безпеки деяких співробітників команди, що часто перебувають у різних областях України, що призводить до проблем планування часу загальних мітингів та не гарантує 100 % присутності всіх членів команди.

Ці виклики вимагають від керівництва організаційної гнучкості та ефективної стратегії для успішного управління проєктами в умовах нестабільності та стресу.

На основі власних спостережень роботи компаній в Україні, має сенс впроваджувати наступні можливі стратегії для покращення стабільності роботи Agile-середовища в умовах віддаленої роботи під час війни:

- для управління ризиками необхідно розробити плани управління ризиками, які враховують постійні зміни у ситуації на передовій, ракетні обстріли, перебої в роботі енергосистеми та можливість призову співробітників до Збройних Сил України. Постійна оцінка ризиків та адаптація стратегії управління відповідно до змін;
- з метою ефективного планування важливо розробити гнучкі плани роботи, які дозволяють швидко змінювати пріоритети та ресурси у відповідь на зміни в умовах сьогодення;
- також важливо створити стабільну комунікаційну систему, в якій використовуються цифрові інструменти для ефективної комунікації між учасниками проєкту та підтримки зв'язку в умовах війни та дистанційної роботи;
- технічне забезпечення передбачає доступ до необхідних технічних засобів для роботи віддалено, включаючи програмне забезпечення для спільної роботи, зв'язок та джерела безперебійного живлення.

- важлива постійна підтримка співробітників, необхідно звертати увагу на психологічний стан співробітників та надавати підтримку у вигляді консультацій, тренінгів з управління стресом та інших заходів;

- формування гнучкості та адаптивності команди, дозволяють швидко змінювати стратегії та плани у відповідь на зміни в умовах нестабільності;

- встановлення регулярних планувальних зустрічей, а саме враховуючи складність робочих графіків та можливість відсутності деяких співробітників. Регулярні зустрічі членів команди забезпечують актуальність інформації та зв'язку в команді, підвищують обізнаність у поточних справах.

Всі ці сформульовані стратегії дій допоможуть забезпечити ефективність впровадження Agile-методологій в умовах війни та дистанційної роботи, тим самим дозволять зменшити ризики та забезпечити успішне виконання проєктів.

Один з головних показників ефективності впровадження Agile під час війни та його доцільності ми би хотіли розглянути на прикладі, який є досить нетиповим, але дуже показовим. В умовах війни та роботи війська на місцях, Agile є надзвичайно корисним та ефективним інструментом для Збройних Сил України (ЗСУ). На сьогодні є багато прикладів впровадження Agile у військово-менеджерами, які були призвані до лав ЗСУ. Вони успішно адаптують та застосовують знання із цивільної сфери у війську. Одним з таких прикладів є історія Дмитра Ярмака який став командиром роти та використовував ІТ-досвід в ЗСУ [2].

Застосування Agile допомагає вирішити проблему забезпечення комунікації між військовими підрозділами у різних регіонах країни та забезпечити оперативне прийняття рішень. Це досягається завдяки створенню малих автономних груп, які мають чіткі завдання та повноваження для реагування на нагальні ситуації на місцях. Такий підхід дозволяє швидко та ефективно вирішувати проблеми та забезпечує безпеку під час військових дій.

Також, важливим показником ефективності впровадження Agile є здатність відділень швидко адаптуватися до змін у військових операціях, забезпечуючи гнучкість та швидкість реагування на зміни в обстановці. Agile підвищує ефективність використання ресурсів та зменшує час на прийняття рішень, що є критичним у воєнний час. Крім того, Agile сприяє підвищенню морального та військового духу, оскільки працює на створення спільного бачення та взаєморозуміння в команді, що є важливими елементами успішного ведення військових операцій.

Підбиваючи підсумки проблематики що ми висвітлили та дослідили, можна підкреслити, що успішне впровадження Agile в умовах війни та дистанційної роботи може значно підвищити ефективність управління та роботу команд, забезпечуючи швидке реагування на зміни та непередбачені обставини. Використання Agile-методологій дозволяє підтримувати комунікацію, високий рівень мотивації співробітників та забезпечувати гнучкість у вирішенні завдань.

Також можна зазначити, що перспективи подальших досліджень у цій області полягають у розвитку більш детальних стратегій впровадження

Agile, адаптованих до специфіки воєнних умов, у вивченні впливу Agile на психологічний стан співробітників та оптимізацію комунікаційних процесів під час війни.

Ключові слова: Agile-методологія, умови війни, дистанційна робота в умовах війни, виклики Agile, стратегії Agile.

Список використаних джерел

1. *Manifesto for Agile Software Development* / К. Beck та ін. *Manifesto for Agile Software Development*. URL: <https://agilemanifesto.org/> (дата звернення: 05.04.2024).
2. Бурдіна Е. Як впровадити Agile в армії? Історія Дмитра Ярмака, який став командиром роти та використав IT-досвід в ЗСУ. DOU. URL: <https://dou.ua/lenta/interviews/agile-in-ukrainian-army/> (дата звернення: 04.04.2024).